

GASZTROIRODALOM

Krúdy és Móricz életművében és a kortárs irodalomban

Irodalom és gasztronómia I.

- **gasztronómia** – szűkebb értelemben szakácsművészet, az ételkészítés művészete
- az étkezés története egyidős az emberiséggel
- az étel élvezete gyakran bukkan fel az irodalmi szövegekben

Irodalom és gasztronómia II.

- **Platón:** *A lakoma* (a kerettörténet része)
- **Arisztophanész** vígjátékai
- a **Biblia** – Éva almája

- **François Rabelais:** *Gargantua és Pantagruel*
- **Alexandre Dumas:** *Nagy konyhaszótár* – élete fő művének tekintette (minden szócikket egy novellaigényű írás vezet be)
- **Goncsarov:** *Oblomov*

Magyar gasztroirodalom I. - Jókai

- A Jókai-életműben komoly gasztrotörténeti írások, összeállítások és forrás-közlések is találhatóak
- Több tanulmányában újságcikkében ismertette a régi magyar étkeket és étkezési szokásokat
- Sokat tett étkezési hagyományaink fennmaradásáért
- Jókai-bableves

Magyar gasztroirodalom II. – Krúdy

- Gasztronómiai témájú írásai a múlt hagyományait és hangulatát idézik
- *A piac illata, A mellékutcai vendéglő, Előhang egy kispörköltöz* – elbeszélések
- *Szindbád-történetek*: „A szív leghűségesebb társa életünk fenntartásában a gyomor”.
- A történetek nosztalgikus álomvilágában az étel színe, illata egy-egy szerelmét idézi meg
- A múltból, az álomvilágból a való élethez vezető kapcsolat a gasztronómia

- Krúdy Gyula: *A gyomor örömei* – ínycsiklandozó fogások kultúrtörténete: mitől Eszterházy a rostélyos, mit evett Ferenc József – irodalmi színvonalú receptek
- Kéhli vendéglő, Óbuda
- ~~Krúdy vendéglő~~

KRÚDY GYULA

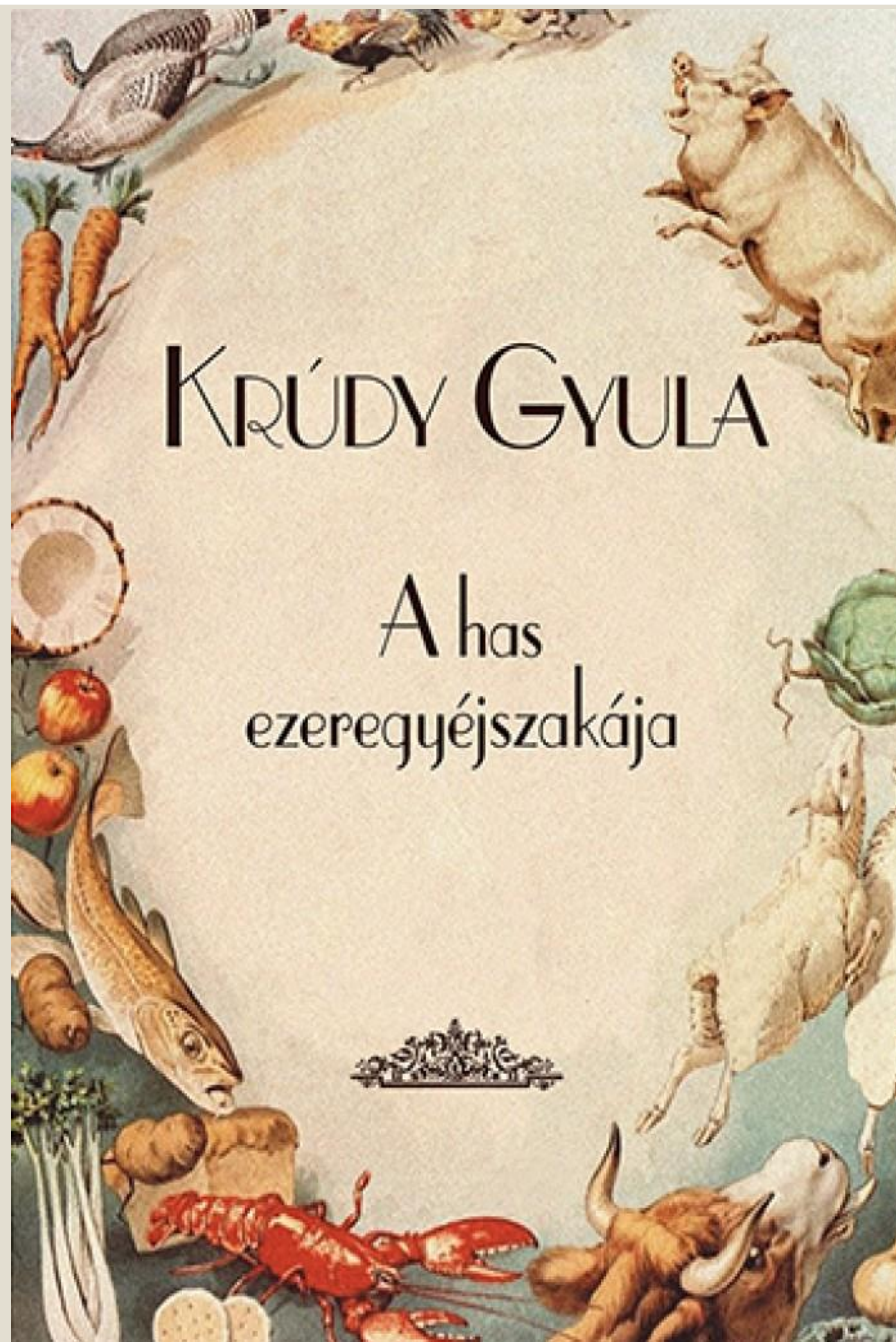

GASZTRO HANGULATOK

*Mellékutcai vendéglő, Előhang egy
kispörköltböz, A serfőző emlékkönyvébe
és más történetek*

 Alinea Kiadó

Magyar gasztroirodalom III. – Móricz

- A realitás ábrázolásának megszállottjaként a cselekedetek kevésbé látható, felszín alatti mozgatórugóit kereste: így vált az evés írásainak egyik alapmotívumává
- A drámai események kiindulási helye az asztal. Ez a dramaturgia műveinek gyakran visszatérő motívuma
- Az *Ebéd* c. novellában a 11 fogásos békés ebédet követi váratlan baleset
- *Tragédia, Egyszer jóllakni*

- Akárcsak Krúdynál, Móricz sok elbeszélése már a címében hordozza témáját: *Tyúkleves, Töltött káposzta és hosszú élet*
- Móricz regényeiben is gyakran és szívesen esznek:
- *Rokonok* c. Regényének indítása: „Te Juliska szívem, mi volt abban a pácban, mikor a múltkor nyulat ettünk nálatok?”
- Az *Úri muri*-ban 20 tojásból esznek rántottát
- *Kivilágos kiverradtig* című regénye szinte egy végtelenített evészet és ivászat

- Művei részben egy korszak táplálkozási kultúrájának hiteles bemutatása az evésben rejlő jelképiség kiaknázásával
- Móricznál gyakran kap szerepet az evés közösségteremtő és feszültségoldó jellege
- A jó étvággal, közösen elfogyasztott ebéd vagy vacsora feledteti a bajokat, az ellentétek feloldódnak a gyomor örömeiben
- Az érzelmi túlfűtöttséget gyakran a gasztronómia képzetköréhez kapcsolva jeleníti meg
- A dús lakomák leírása mellett gyakran találkozhatunk az éhezés megrendítő képeivel is

- *Receptírók*: Bodor Ádám, Darvasi László, Dragomán György, Esterházy Péter, Grecsó Krisztián, Nádas Péter, Spíró György, Tóth Krisztina, Varró Dániel és mások
- Lackfi János: Paradicsomleves betűtésztaival c. verseskötete – gyermekversek
- Cserna-Szabó András
- Váncsa István: Lakoma

MASSIMO MONTANARI

ÉHSÉG ÉS BŐSÉG

A táplálkozás
európai kultúrtörténete

A

EUROPA SZÜLETÉSE ATLANTISZ KÖNYVKIADÓ